

Titel: Andet Afsnit.

Citation: "Andet Afsnit.", i *1901/1902: Bemærkninger til lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r10-shoot-chptrd1e8994/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: 1901/1902: Bemærkninger til lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ikke sjældent, at en Sag, der i Virkeligheden har været Genstand for behørig Forligsmægling, desuagtet afvises, fordi, det paa Grund af nogen Utydelighed i Forligsdagen eller en ringe Uoverensstemmelse mellem denne og den i Retten nedlagte Paastand ikke med fuldstændig Sikkerhed kan ses, at den stedfunde Forligsprøve har omfattet den foreliggende Sag i dens Helhed. En saadan Formalisme giver sig Anledning til en vidtloftig og spidsfindig Procedure, som ikke yder noget som helst Bidrag til den materielle Rets Fremme, og som det særlig i den mundtlige Rettergang er meget ønskeligt at holde borte. Dette opnaas ved den omhandlede Bestemmelse i § 143, uden at den Frihed, Udskæftet i saa Henseende giver, kan antages at ville medføre noget virkeligt Tab for Forligsmæglingens Kraft og Betvning. En lignende Regel er i øvrigt for Tyendesagers Vedkommende allerede givet ved Lov 10de Maj 1854 § 74.

Der er ved § 143 tillagt Retten Myndighed til i Stedet for Sagens Afvisning at beslutte dens Udsættelse, for at Forligsmægling kan finde Sted. Man er her ved gaaet ud fra, at der efter Omstændighederne vil kunne være Grund til at forskaane en Part for den Ulejlighed, og Tidspåklid, der kan flyde af Sagens Afvisning, selv hvor denne — som det efter Udskæftets Regel for Fremtiden vil blive Tilfældet — sker inden Realitetsproceduren.

Andet Afsnit.

Midler til Sagens Oplysning.

Af de indledende Bestemmelser i det tidligere Forslags Kapitel om Bevis og Bevisførelse (2det Afsnit, Kapitel III), er § 196 udgaaet som kun indeholdende, hvad der er selvfølgeligt, §§ 197 og 200 udgaaede som overflødige, idet den fri Bevisførelses Princip er tilstrækkelig tydelig udtaalt i nærværende Udskæfts § 104, 2det Punktum, §§ 198 og 199 udgaaede, idet de deri indeholdte Regler i nærværende Udskæft ere optagne henholdsvis i §§ 214, 2det Stykke, og 257, 2det Stykke, og endelig § 203 udgaaet, fordi man med Hensyn til Spørgsmaalet om Rettens Stilling til fremmed Ret og andre Retssætninger, som den ikke i Embeds

Medfer skal kende, har foretrukket ikke at give nogen udttrykkelig Regel, men at lade det bero ved det hidtil gældende og Sagens Natur.

Kapitel XIV.

Vidner.

I dette Kapitel er optaget Regler, der i det hele svare til Reglerne i det tidligere Forslags §§ 190, 191, 194, 202—224, 351 og 373—380. Af Afsigelserne ere følgende de væsentligste:

1) Ligesom i Straffeprocessudskæftet er *Tidspunktet for Vidners Edførelse* henrykket til efter Adhørelsen, og der er under visse Betingelser givet Adgang til i Stedet for Ed at afgive en *højtidelig Forsikring i Eds Sted*. Med Hensyn til Begrundelsen heraf kan henvises til Bemærkningerne til Straffeprocessudskæftet Kap. XI ad 4 og 5. Ligeledes er der i § 146, næstsidste Stykke, med Hensyn til den *Embedsmænd og andre, der handle i offentligt Hæver, paaahvøende Tauskædypigt* givet en til Straffeprocessudskæftets § 99, trediesidste Stykke, svarende Regel.

2) Det tidligere Forslags § 208 giver et Vidne Ret til at nægte at aflægge Vidnesbyrd, naar Besværelsen af et Spørgsmaal maa antages at udsætte det selv, dets Ægtefælle, Forældre eller Barn for Beskæmmelse eller Straf eller for et ikke ganske uvæsentligt Formuesab eller anden dermed i Klasse staaende Skade, dog at Vidnesbyrd i sådanne Tilfælde ej kan nægtes angaaende Retshandler, ved hvilke Vidnet har ladet sig bruge som Vitterlighedsvidne, eller hvor det som Hjemmelmand, Borgen eller Fuldmægtig af Hensyn til Parten naturliggen maa anses for pligtig til at give Oplysning om Forholdet.

Hele denne noget vage Regel vilde utvivlsomt fremkalde en Mængde Protester mod at være, en Mængde Tvivlsspørgsmaal, Stidigheder, Kædelser og Kærremaal. Den er derfor altså vidtgaaende. For at Retsplejen virkelig skal kunne røge sin betydningsfulde Opgave paa tilfredsstillende Maade, er det af største Vigtighed, at der ikke gives Vidnerne Adgang til under alle Slags mere eller mindre intetsigende Paaskud at vægre sig ved at loomme frem med Sandheden. Kun virkelig alvorlige Vægringsgrunde her i saa Henseende loomme i Betragtning. Nærværende Udskæfts § 147 begrænser derfor Vægring retten til sådanne Tilfælde, hvor Besværelsen maa